

Οι «βάρβαροι» είναι ήδη εδώ...

Οι εκλογές που θα διεξαχθούν σε πολλά κράτη-μέλη της ΕΕ επαναφέρουν στο προσκήνιο τον προβληματισμό για την άνοδο λαϊκιστικών πολιτικών δυνάμεων με αντιευρωπαϊκή ρητορική

Οι πολιτικές αναμετρήσεις που θα διεξαχθούν το επόμενο έτος σε πολλά κράτη-μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων, εκτός της Ελλάδας και άλλων λιγότερο επιδραστικών εταίρων, της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Πολωνίας, επαναφέρουν στο προσκήνιο τον προβληματισμό για την άνοδο λαϊκιστικών πολιτικών δυνάμεων με αντιευρωπαϊκή ρητορική και κεντρικό σημείο πολιτικής αναφοράς την επιστροφή της δύναμης και της εξουσίας στους εθνικούς Δήμους. Η επιστροφή του «κυριαρχισμού» θέτει εν αμφιβολώ τα επιτεύγματα της ενωσιακής διαδικασίας, η οποία στηρίζεται στην εκχώρηση κρατικής κυριαρχίας στο υπερεθνικό ευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα. Προσοχή: οι εθνικές πολιτικές δυνάμεις που προεβύουν αυτές τις ιδέες, δεν διατρανώνουν την έξοδο της χώρας τους από την ΕΕ – άλλωστε η επέτειος του Brexit αποτελεί επαρκής υπενθύμιση των σχετικών προβλημάτων και δυσχερειών που απορρέουν από κάτι τέτοιο

– αλλά μάλλον την επιστροφή σε μια (ακόμα) πιο διακυβερνητική οργάνωση της ΕΕ.

Κορωνίδα των εθνικών πολιτικών εξελίξεων θα είναι, φυσικά και λογικά, οι προεδρικές εκλογές στη Γαλλία με το κυρίαρχο ερώτημα να είναι αν η επικράτηση των δυνάμεων της Λεπέν θα δρομολογήσει μια διαδικασία ευρωπαϊκής αποσύνθεσης ή αν θα εέλθει η σταδιακή ενσωμάτωση και κανονικοποίηση των εν λόγω δυνάμεων στο πολιτικό σύστημα της ΕΕ. Στην αρχή των Βρυξελλών, ο δημοφιλής όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει τη δεύτερη εξέλιξη είναι η «Μελανοποίηση» της Λεπέν, κατά τα πρότυπα συμπεριφοράς της παλίδας πρωθυπουργού και της εγκατάλειψης της οξείας αντιευρωπαϊκής ρητορικής της μετά την άνοδό της στην εξουσία – στην Ελλάδα, κάτι τέτοιο δεν μας ξενίζει καθώς έχουμε στο παρελθόν ανάλογες εμπειρίες, τόσο επί ΠΑΣΟΚ, τη μακρινή δεκαετία του 1980, όσο και πιο πρόσφατα στα μνημονιακά χρόνια.

Ωστόσο, οποιαδήποτε μεταστροφή των δυνάμεων αυτών κι αν συμβεί, το αποτύπωμά τους δεν θα είναι μηδενικό. Η κανονικοποίηση, αν έρθει, θα έχει ως τίμημα την περαιτέρω μετατόπιση του πολιτικού άξονα προς τα δεξιά, κυρίως σε πολιτικές που τα εκλογικά τους ακροατήρια είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα, όπως η μετανάστευση και η πράσινη μετάβαση, καθώς πρόκειται για

Η έγκριση της Οδηγίας αυτής, που θεωρείται από πολλούς η «αρχή του τέλους» της πολιτικής περιβαλλοντικής βιωσιμότητας της ΕΕ, σπρίχτηκε από το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα σε συνεργασία με τα κόμματα της «αντιπολίτευσης», επιβεβαιώνοντας την υπόγεια γραμμή επικοινωνίας μεταξύ των δυνάμεων αυτών σε προηγούμενες ψηφοφορίες.

πολιτικές που έχουν δαμονοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό για όλα τα τρέχοντα οικονομικά και κοινωνικά δεινά. Αλλωστε, το έχουμε δει αυτό να συμβαίνει ήδη στον χώρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπου η πάλαι ποτέ κραταιά διαχωριστική γραμμή μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων της ευρωπαϊκής συμπλίτευσης (Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, Ευρωπαίοι Σοσιαλιστές και Δημοκράτες και Φιλελεύθεροι με τη στήριξη ενίοτε των Πρασίνων) και της αντιπολίτευσης (Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές, Ευρώπη των Κυρίαρχων Εθνών, Πατριώτες για την Ευρώπη) έχει διαρραγεί. Ισως το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ψηφοφορία, τον Νοέμβριο του 2025, για την Οδηγία Omnibus, που τροποποίησε σημαντικά τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις από τις επιχειρήσεις περί υιοθέτησης των αρχών βιωσιμότητας στο όνομα της απλοποίησης και της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας.

Με άλλα λόγια, οι «βάρβαροι» είναι ήδη εντός των ευρωπαϊκών πολιτικών τειχών με αυξανόμενη πολιτική επιρροή και επιδραστικότητα, όχι μόνο σε επίπεδο κυβερνήσεων και Συμβουλίου Υπουργών ή Ευρωπαϊκού Συμβουλίου αλλά και σε επίπεδο λοιπών ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Οι επικείμενες πολιτικές εξελίξεις αναμένεται να ενισχύσουν τις δυνάμεις αυτές και το ζητούμενο, επομένως, είναι ο σωστός τρόπος ενσωμάτωσής τους, με απορρόφηση των όποιων αναπόφευκτων κραδασμών, χωρίς να χαθεί ο διακριτός φιλελεύθερος πολιτικός χαρακτήρας της ΕΕ.

Ο Σπύρος Μιχαλόπουλος είναι καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Αριάν Κοντέλις» του ENAMER

ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΜΠΛΑΒΟΥΚΟΥ

NEWS ANALYSIS

1. ΟΙ « ΒΑΡΒΑΡΟΙ » · ΕΙΝΑΙ ΗΔΗ ΕΔΩ ...

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 27/06/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 27/06/2026

Σελίδα: 49

Υποστηρικτές του ισπανικού ακροδεξιού κόμματος Vox κυματίζουν ισπανικές εθνικές σημαίες καθώς συμμετέχουν στην εκδήλωση «Viva Europa 25», που διοργανώνεται από το Vox, στη Μαδρίτη (φωτογραφία αρχείου)

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

του «κυριαρχισμού» θέτει εν αμφιβόλω τα επιτεύγματα της ενωσιακής διαδικασίας, η οποία στηρίζεται στην εκχώρηση κρατικής κυριαρχίας στο υπερεθνικό ευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα